

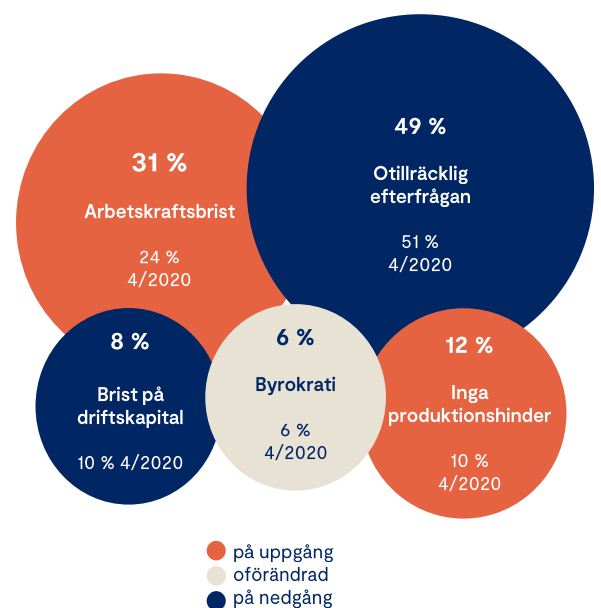
SALDOTALEN – ALLA BRANSCHER

Det värsta torde vara över

Det ekonomiska läget i företagen i Mellersta Österbotten och Österbotten har förbättrats sedan i våras, då coronapandemin orsakade en chockartad djupdykning, men är fortfarande dystert enligt konjunkturbarometern Business Panel som Österbottens handelskammare genomförde bland sina medlemsföretag i början av den här månaden. Det ser ut som om vårens skräckscenarier inte förverkligas till alla delar och att bottennoteringarna i huvudsak ligger bakom oss. Förutom orderstocken så har alla saldotalen börjat peka uppåt men är ännu under nollstrecket.

Saldotalet för stämningen är mest negativt av alla mätare – precis som på våren – trots att läget har förbättrats. Saldotalet var -56 på våren och är nu -28. Stämningen i företagen är sämre än vad omsättningen, rekryteringsutsikterna eller ens orderstocken tyder på. Saldotalet för orderstocken pekar fortfarande försiktigt nedåt och är det näst lägsta av alla saldotalen. Det är nu -21 medan det på våren var -20. I takt med att året framskridit så har vårens rädsla för att omsättningen ska rasa avtagit i någon mån. Nu uppskattar 55 % av företagen att omsättningen förblir på samma nivå som ifjol eller till och med ökar.

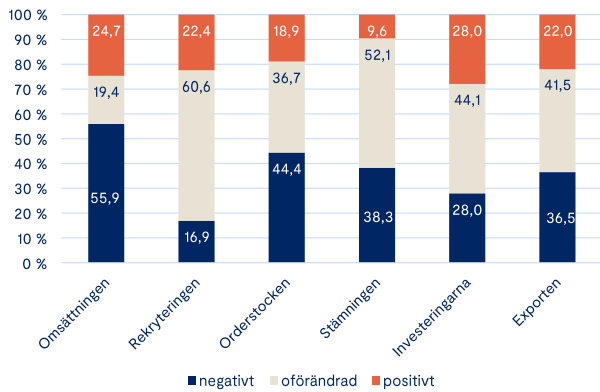
Precis som i våras så är den största enskilda flaskhalsen fortfarande otillräcklig efterfrågan. Nedgången sedan i våras är 2 %-enheter och bland alla som besvarat begränsas nu 49 % av otillräcklig efterfrågan. Bristen på yrkeskunnigt folk som diskuterats mycket under de senaste åren lindrades något i våras då coronakrisen bröt ut. I förfrågningen på våren rapporterade 24 % att bristen på arbetskraft bromsar verksamheten, nu var motsvarande andel 31 %. Bristen på yrkeskunnigt folk ser alltså ut att öka igen.

PRODUKTIONSHINDER

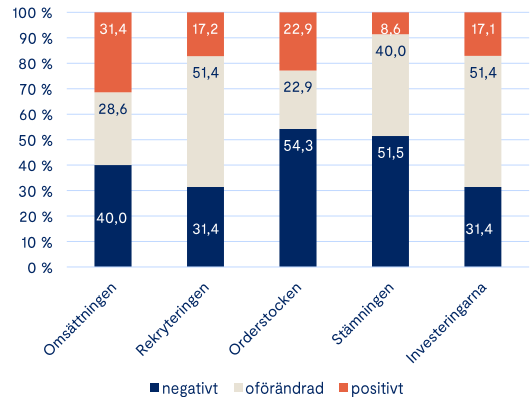
På företagsfältet märks en tydlig tudelning: trots coronakrisen så finns det fortfarande tiotals företag vars situation och utsikter ser ljusa ut. Men såsom saldotalen med minustecken visar så är antalet företag med sämre utveckling ändå ännu fler.

Industri

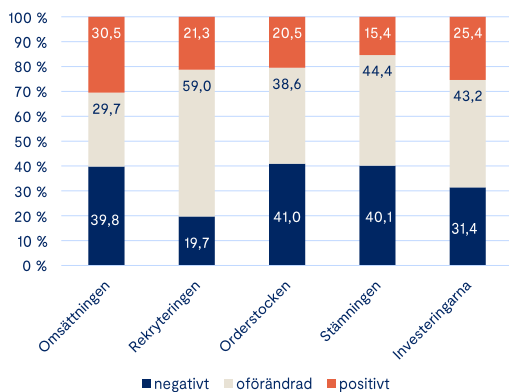
Inom industrin så har kurvorna vad gäller saldotalen för rekrytering och stämning svängt uppåt efter bottennoteringen i april, medan kurvorna för omsättning och orderstock fortsätter peka nedåt. Endast rekryteringen är på plus bland mätarna och ligger nu på 5,5. Bland de som svarat på enkäten inom industrin så uppskattar 56 % att omsättningen sjunker i år, motsvarande andel var 46 % i våras. Saldotalet för orderstocken är nu -25 medan det i april var -14. Även förväntningarna på exporten har sjunkit sedan i våras. Investeringsutsikterna jämfört med i fjol har däremot förbättrats och saldotalet är nu 0. Saldotalet för stämningen är fortfarande starkt negativt (-29) trots att det har stigit ordentligt (4/2020: -56). Drygt hälften anser nu att stämningen inom branschen är normal och var tionde anser den vara optimistisk eller mycket optimistisk. Otillräcklig efterfrågan bromsar verksamheten i samma omfattning som i våras men bristen på yrkeskunnigt folk förvärras igen och vart tredje industriföretag lider av arbetskraftsbrist.

Byggbranschen

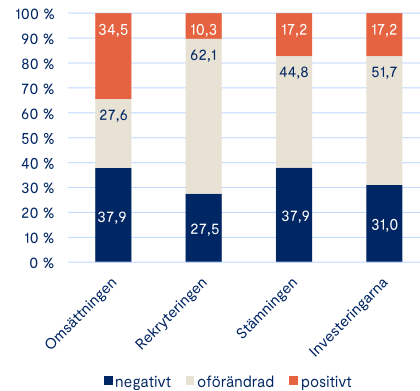
Inom byggbranschen så har kurvorna för omsättning och stämning börjat peka uppåt sedan mätningen i april medan kurvorna för rekrytering och orderstock fortsätter att peka nedåt. Andelen som uppskattar att omsättningen i år sjunker jämfört med i fjol har minskat med 10 %-enheter sedan i våras och ligger nu på 40 %. Orderstocken inom branschen har sjunkit betydligt och nu bedömer mer än hälften att orderstocken jämfört med i fjol minskar. Både antalet företag som har för avsikt att minska på personalstyrkan och de som ska rekrytera har minskat kraftigt sedan april, den tydliga förändringen i saldotalen beror på en större nedgång i antalet som rekryterar. Mer än hälften av företagen inom branschen uppskattar ändå att personalstyrkan hålls oförändrad. Trots att rekryteringsavsikterna har minskat så är bristen på yrkeskunnigt folk inom byggbranschen fortfarande betydande. 38 % meddelar att bristen på yrkeskunskap bromsar verksamheten. 56 % av de som svarat begränsas av otillräcklig efterfrågan.

Privata tjänster

Alla saldotalen inom servicebranschen har stigit sedan i våras och rekryteringen har stigit över nollstrecket och är nu 1,6. Antalet som uppskattar att omsättningen ökar jämfört med i fjol har ökat med 9 %-enheter sedan förra mätningen och antalet som uppskattar att den minskar har sjunkit med 13 %-enheter. Antalet svarande som meddelar om en mindre orderstock än ifjol har sjunkit sedan april med 6 %-enheter. Då man jämför investeringarna i år med 2019 så är det fortfarande färre som tror på en ökning än de som tror på en nedgång men den senare gruppen har ändå minskat tydligt sedan i våras. 44 % av de som svarade uppskattar att stämningen är normal och 15 % anser den vara optimistisk eller mycket optimistisk. Även inom servicebranschen är otillräcklig efterfrågan den största enskilda flaskhalsen, men andelen som begränsas av detta har minskat med 11 %-enheter sedan april.

Handel

Utvecklingen inom handeln är den positivaste av alla branscher. Alla saldotalen har börjat peka klart uppåt trots att mätarna ännu ligger under nollstrecket. I vårens mätning uppskattade 62 % att omsättningen skulle bli mindre än året innan, nu är motsvarande andel endast 38 %. Nästan lika många, 35 %, uppskattar nu att omsättningen blir större än i fjol. Även investeringsutsikterna har förbättrats: i april uppskattade hälften att investeringarna minskar jämfört med ifjol, nu är motsvarande andel 31 %. Även stämningen har förbättrats tydligt: i våras uppskattade endast 27 % att stämningen är normal eller optimistisk, nu är motsvarande andel 62 %. Trots den ökade optimismen så har andelen företag som lider av otillräcklig förfrågan ökat sedan förra mätningen med 8 %-enheter. Arbetskraftsbristen har också förvärrats och nu begränsas 11 %-enheter fler företag av detta jämfört med i våras.

Österbottens handelskammare gör regelbundet en regional kartläggning av det aktuella läget i företagen. Denna Business Panel-enkät genomfördes 29.10-3.11.2020 bland handelskammarens medlemmar. Antalet svar 282, svarsprocent 28. Resultaten bör ses som riktgivande då ingen statistisk analys har gjorts. Branschvis och storleksmässigt fördelades svaren:

Industri	32 %	Antällda:	
Byggbransch	13 %	1-9	34 %
Service	37 %	10-49	38 %
Handel	10 %	50-249	22 %
Övriga	8 %	över 250	6 %